

KOMERCINIŲ BANKŲ VEIKLOS KONCENTRACIJA

Angelė Lileikienė, Aušra Kovalčik

Šiaulių universitetas

Anotacija

Straipsnyje nagrinėjami komercinių bankų veiklos koncentracija, komercinių bankų sąjungos kontekste. Išsamiai atlikta AB Šiaulių banko koncentracijos įtaka normatyvinių rodiklių vykdymui remiantis Bazelio III direktyvomis.

PAGRINDINIAI ŽODŽIAI: komercinių bankų koncentracija, bankų susijungimas, komercinių bankų sąjunga, CRD IV, Bazelis III.

Įvadas

Europos centrinis bankas (ECB) finansų krizės padarinių įtakoje sustiprino komercinių bankų reguliavimą, kas atspindėta Bazelio III direktyvose. Minėtas reguliavimas aktualus Lietuvai, nes jau prasidėjo septynerių metų integracinis procesas per CRD IV direktyvas į Bazelį III suformuluotus reikalavimus. Siekiant išvengti komercinių bankų sisteminės krizės, akcentuojama ir į komercinių bankų veiklos koncentracija. Komercinių bankų sistemos koncentracijos analizė yra pakankamai sudėtingas procesas, kadangi komerciniai bankai veikia daugialypėse finansinių produktų ir paslaugų rinkose pasauliniu mastu [10, p. 6]. Ekonomistai jau kuris laikas nagrinėja, kaip komercinių bankų koncentracija veikia komercinių bankų sektoriaus ir visos šalies finansų sistemos stabilumą.

Todėl straipsnio tikslas – tyrimo eigoje įvertinti koncentracijos įtaką komercinių bankų veiklai.

Siekiant apibrėžto tikslo, tyrimo eigoje, suformuluoti šie uždaviniai:

Susisteminti ir apibendrinti mokslinėje literatūroje pateikiamą koncentracijos sampratą ir įtaką komercinių bankų veiklos rodikliams.

Atlikti AB Šiaulių banko normatyvinių rodiklių vykdymo analizę prieš ir po susijungimo su AB Ūkio banku, identifikuojant esminius pokyčius ir įtaką.

Tyrimo metodai – mokslinės literatūros ir kt. imperatyvių dokumentų analizė, dokumentų tyrimo analizė, modeliavimas.

Komercinių bankų koncentracija teoriniu aspektu

Komercinių bankų koncentracijos procesas siejamas su Lietuvos komercinių bankų sistemos istorija. Lietuvos bankų sistema kūrėsi dviem etapais: pertvarkius sovietinius komercinius bankus į komercinius bankus ir steigiant naujus privačius komercinius bankus [19, p. 36]. 1993 m. Lietuvoje veikė 28 bankai. Nuo 1998 – 2002 m. vyko komercinių bankų koncentracija (1 lentelė)

1 lentelė. Konkurencijos ir koncentracijos pokyčių Lietuvos komercinių bankų sistemoje etapai

Etapas	Laikotarpis	Komercinių bankų ir konkurencijos pobūdis	Verslo pobūdis ir tikslai
I	1989-1993	1. Daug bankų 2. Nedidelis akcinio kapitalo dydis 3. Didelis valstybinių komercinių bankų vaidmuo 4. Intensyvi nesąžininga konkurencija	1. Trumpalaikio laikotarpio pelno siekimas 2. Neskaidri bankų veikla 3. Teisinės bazės silpnumas
II	1993-1995	5. Staigus komercinių bankų skaičiaus mažėjimas 6. Visuomenės nepasitikėjimas komerciniais bankais	4. Komercinių bankų krizė ir bankrotai 5. "Išsilaikymo" strategija
III	1996-1997	7. Lietuvai suteikti tarptautiniai kredito reitingai 8. Užsienio bankams leista Lietuvoje steigti filialus 9. Valstybinių komercinių bankų restruktūrizavimas	6. Nuostolinga veikla 7. Konservatyvi kreditavimo politika 8. Sugriežtinta komercinių bankų priežiūra ir kontrolė 9. Dėmesys įvaizdžio formavimui 10. Materialinės bazės stiprinimas 11. Akcinio kapitalo didinimas
IV	1998-2000	10. Komercinių bankų koncentracijos ir konsolidacijos procesas 11. Auganti užsienio bankų grupių 12. Didžiųjų ir mažųjų bankų grupių formavimas	12. Pelno siekimas 13. Naujos paslaugos 14. Stabilumas
IV	Nuo 2001	13. Padidinti tarptautiniai Lietuvos kredito reitingai 14. Teigiami poslinkiai valstybinių komercinių bankų privatizavimo procese	15. Pelno siekimas 16. Ilgalaikiai investiciniai projektai 17. Naujų veiklos sričių paieškos 18. Bendradarbiavimas su ECB

Šaltinis: Pukelienė, V. Vidauskaitė, S. 2002. Konkurencijos pokyčių Lietuvos bankų sistemoje vertinimas integruojantis į ES // Organizacijų vadyba: Sisteminiai tyrimai, 179

Pagrindinės komercinių bankų koncentracijos priežastys yra šios: 1) efektyvumo siekimas; 2) įsitvirtinimo rinkoje. Atemnkeng, J. T. ir Nzongang, J. (2006), Al-Muharrami, S. ir K. Matthews, K. (2009) ir L. Novickytė (2010) priena vieningos nuomonės, kad efektyvumas pasireiškia per masto efektyvumą (mažėja paslaugų kaštai) ir „x“ efektyvumą (profesionalus komercinio banko valdymas, inovacijų diegimas); tuo tarpu rinkos galia pasireiškia per SCP, „struktūra – elgesys – rezultatai“, (silpna konkurencija) bei RMP, „santykinė rinkos galia“, (tai dideli ir žinomi komerciniai bankai).

Šiai dienai Lietuvos bankų sektorius yra koncentruotas, trys didžiausi komerciniai bankai kontroliuoja 60 proc. rinkos [6, p. 5]. T. Beck, A. D. Kunt, R. Levine (2007) neigiamai traktuoja komercinių bankų koncentracijos procesą. Autoriaus nuomone, tai mažina konkurenciją, be to, didėja sisteminė rizika, nes didelio komercinio banko bankrotas stipriai atsilieptų visam komercinių bankų sektoriui. L. Novickytė (2010) atlikti rinkos konsolidacijos ir finansų sektoriaus stabilumo tyrimai dar kartą patvirtina aukščiau minėto autoriaus nuomonę ir teigia, kad rinkose susitelkę finansų tarpininkai, esant didelei koncentracijai, neigiamai veikia regiono, šalies ar sektoriaus finansinį stabilumą, be to, dėl mažesnės konkurencijos, didėja paslaugų įkainiai. S. Kropo (2010) kontraargumentas L. Novickytės tyrimų išvadoms, yra tas, kad nors bankų sektoriuje koncentracija yra aukšta, šalyje konkurencija yra labai didelė ir tai lemia mažus klientams teikiamų paslaugų įkainius. Verta pastebėti, jog tokie užsienio autoriai kaip B. Ben – Zekry (2007) ir A. Tushaj (2010) komercinių bankų koncentraciją įvardija kaip teigiamą bruožą. Pasak autorių, didelė koncentracija lemia aukštą bankinio sektoriaus stabilumą, o mažiau koncentruotas komercinių bankų sektorius sunkiau išgyvena finansines krizes. Su minėtų autorių nuomone sutinka ir šalies ekonomistas G. Nausėda (2010). Mokslininko teigimu, mažesni komerciniai bankai yra agresyvesni terminuotųjų indėlių rinkoje, todėl siūlo didesnes palūkanų normas, taip siekdami pritraukti klientų dėmesį nuo didesnių komercinių bankų. Vadinasi, mažesnių komercinių bankų siekis užimti tam tikrą rinkos dalį bet kokia kaina, gali būti pražūtingas, o tai tik patvirtina A. Tushaj teiginius. Vadovaujantis aukščiau atlikta įvairių šalies ir užsienio autorių darbų analize, galima teigti, jog koncentracija kaip „gėris“ ar „blogis“ priklauso nuo šalies finansų sektoriaus endogeninės struktūros.

Autoriai A. H. Meltzer (2009) ir P. Melaschenko ir N. Reynolds (2013) praplečia aukščiau minėtų koncentracijos problemų spektrą ir nurodo, jog atsiranda dar viena problema vadinama „per didelis, kad žlugtų“ (angl. *too – big – to – fail*, toliau – *too – big – to – fail*). Pastaroji problematika aptariama ES finansų sistemos krizių valdymo taisyklės (2010). Direktyvose imperatyviai teigiama, kad joks komercinis bankas neturi būti *too – big – to – fail* arba pernelyg susijęs su kitais, kad žlugtų. O tai tik patvirtina tą nuostatą, jog ES valstybės narės privalo stebėti komercinių bankų sektorių ir nesudaryti prielaidų *too – big – to – fail* komercinio banko atsiradimui ir problema iš dalies eliminuojama.

Kaip rodo tyrimai, komercinių bankų koncentracija gali būti ne tik pozityvus ar negatyvus procesas, bet ir kaip paskutinis finansinio sektoriaus tvarumo gelbėjimo planas. Tai įrodo šalyje vykęs beprecedentis įvykis, kai AB Šiaulių bankas 2013 m. kovo mėn. 3 d. prisijungė AB Ūkio banką, kai pastarajam buvo iškelta bankroto byla.

Komercinių bankų koncentracija yra orientuota į sisteminės rizikos valdymą. Dauguma užsienio autorių, tokių kaip D. Hendricks, J. Kambhu, P. Mosser (2006), E. Cerutti, C. Claessens ir P. McGuire (2011) ir Europos centrinis bankas (2012) sutinka, jog sisteminė rizika atsiranda tuomet, kai vieno komercinio banko veiklos sutrikimai įtakoja kitų komercinių bankų veiklą, pastarieji peržengia egzogenines šalies ribas ir pradeda veikti globaliai. Jiems paantrina tokie šalies autoriai kaip Lietuvos bankas (2008), V. Deltuvaitė (2009), E. Martinaitytė, A. Keleras, V. Katkus ir G. Nausėda (2014) ir T. Ambrasas (2014). Kaip matome, tiek šalies, tiek užsienio autoriai vieningai sutinka, jog sisteminė rizika komercinių bankų kontekste suprantama kaip vieno finansų rinkos dalyvio likvidumo trūkumo grandininė reakcija visame finansų sektoriuje. Verta atkreipti dėmesį, kad kuo daugiau koncentruotas komercinių bankų sektorius, tuo stipresnė sisteminė rizika.

Įvairių autorių darbuose šalia komercinių bankų koncentracijos sąvokos vartojama susijungimo sąvoka (angl. *post – merged*, toliau – *post – merged*). Pats terminas *post – merged* suponuoja klausimą: kas vyksta su likvidumo normatyvu *post – merged* komerciniuose bankuose ir kiek tai įtakoja sisteminės rizikos augimą arba mažėjimą? Tokie užsienio autoriai kaip J. Hagedroff, M. J. Nietto ir L. D. Wall (2012) bei O. A. Abdul – Rahman ir O. A. Ayorinde (2013) nustatė, jog *post – merged* komerciniuose bankuose likvidumo normatyvo vykdymas auga, o tai reiškia mažėjančią sisteminę riziką. E. Pana, J. Park ir T. Query (2007) teigimu, labai aukštas likvidumo normatyvas išsilaiko per pirmuosius metus *post – merged* komerciniuose bankuose. Kontrargumentus aukščiau minėtiems mokslininkams pateikia Y. Altunbas ir D. M. Ibanez (2004), R. M. Said, F. M. Nor, S. V. Low ir A. A. Rahman (2008). Autorių nuomone, *post-merged* komerciniuose bankuose likvidumo normatyvas mažėja. Vadovaujantis atliktų tyrimų konfrontacija, galima teigti, kad likvidumo normatyvo vykdymas *post – merged* komerciniuose bankuose skiriasi todėl, kad mokslininkų atlikti tyrimai apima įvairias pasaulio šalis, todėl skiriasi komercinių bankų aktyvų ir pasyvų sujungimo – koncentracijos proceso schemas. Kaip parodė atlikti tyrimai, likvidumo normatyvo spartus augimas *post – merged* komerciniuose bankuose nėra panacėja dėl dviejų priežasčių. Pirmiausia, labai aukštas likvidumo normatyvas rodo neefektyvią komercinių bankų aktyvų ir pasyvų valdymo politiką (toliau – APV). Antra, kaip nurodo autorė L. Novickytė (2010), komercinių bankų sektoriaus koncentracija ypač veikia finansų sistemos tvarumą, todėl gali atsirasti sisteminės rizikos problemų. Taigi, apibendrinant autorių atliktus tyrimus, galima teigti, jog likvidumo normatyvo augimas *post – merged* komerciniuose bankuose yra daugiau pageidautinas reiškinys, nei mažėjimas.

Vadovaujantis šalies ir užsienio autorių literatūros analize, dėl likvidumo normatyvo pokyčių *post – merged*

komerciniuose bankuose, reikėtų pastebėti, kad likvidumo normatyvo priklausomybės tyrimų nėra daug. Dauguma jų atsirado po neseniai praėjusios pasaulinės finansų krizės. Tuo tarpu Lietuvoje tokių tyrimų per pastaruosius dešimtmečius visiškai nebuvo atlikta. Tai galima būtų paaiškinti tuo, kad Lietuvoje tik 2013 m. įvyko beprecedentis įvykis finansų sistemoje – dviejų bankų susijungimas, kaip geriausia ir pigiausia alternatyva gelbėjant ne tik visą finansų sektorių, bet ir visą šalies ekonomiką.

AB Šiaulių banko koncentracijos analizė pre-merged ir post-merged laikotarpiu

Koncentracijos analizė atlikta remiantis šalies komercinių bankų turto analize. 2012 m. pabaigoje

komercinių bankų sektorių sudarė 8 bankai ir 9 užsienio komercinių bankų filialai. 2013 m. komercinių bankų sektorių sudarė 7 bankai ir 8 užsienio bankų filialai. Nuo metų pradžios bankų sektoriaus dalyvių skaičius sumažėjo dėl bankroto bylos iškėlimo AB Ūkio bankui. Tačiau į rinką atėjo ir naujas dalyvis – šiais metais veiklą Lietuvoje pradėjo plėtoti Suomijos banko Pohjola Bank plc filialas. Didžiausią įtaką rinkos persidalijimui turėjo nutraukta AB Ūkio banko veikla. Poveikį ypač pajuto AB Šiaulių bankas – jam buvo perleista reikšminga AB Ūkio banko veiklos dalis. Po šio pertvarkymo AB Šiaulių bankas reikšmingai sustiprino savo pozicijas mažmeninių klientų segmentuose. Komercinių bankų užimamos turto rinkos dalies pokyčiai 2012 - 2013 metais parodyti 2 lentelėje.

2 lentelė. Lietuvos komercinių bankų užimamos turto rinkos dalies pokyčiai

	Turtas, tūkst. Lt		Pokytis	
	2012	2013	tūkst. Lt	proc.
AB SEB bankas	25.642.318,00	23.606.992,00	-2.035.326,00	-7,94
AB bankas „Finasta“	363.812,00	409.000,00	45.188,00	12,42
AB „Citadele bankas“	1.028.497,00	996.465,00	-32.032,00	-3,11
AB DNB bankas	12.036.511,00	11.580.673,00	-455.838,00	-3,79
AB Šiaulių bankas	2.931.466,00	5.250.828,00	2.319.362,00	79,12
„SWEDBANK“ AB	18.901.562,00	19.418.459,00	516.897,00	2,73
UAB „Medicinos bankas“	889.242,00	879.801,00	-9.441,00	-1,06
Viso	61.793.408,00	62.142.218,00	348.810,00	0,56

Šaltinis. Sudaryta autorių, remiantis šalies komercinių bankų metinėmis ataskaitomis

Kaip rodo 1 lentelėje pateikti duomenys, 2012 m. bankų turtas šiek tiek susitraukė. Kaip nurodo Lietuvos bankas 2013 m. metiniame pranešime, tam didžiausios įtakos turėjo mažėjusi komercinių bankų turto rūšis – lėšos komerciniuose bankuose (gryniesi pinigai ir lėšos, laikomos Lietuvos banke ir kituose komerciniuose bankuose), jos per metus sumažėjo 2,2 mlrd. Lt – iki 13,4 mlrd. Lt. Tokiam mažėjimui įtakos turėjo 2011 m. pabaigoje buvusi santykinai didelė palyginamoji bazė, nes, prasidėjus BAB banko SNORAS indėlių draudimo išmokų grąžinimo procesui, į bankus plūstelėjo daug naujų indėlių, kurie buvo nukreipti į Lietuvos banko ar patronuojančiųjų bankų sąskaitas. Vėliau bankai, siekdami šias lėšas efektyviau panaudoti, investavo jas į pelningesnes priemones (paskolas, skolos vertybinius popierius) arba skyrė jas brangesniems įsipareigojimams patronuojantiems bankams padengti.

Per 2013 m. devynis mėnesius komercinių bankų turtas išaugo beveik 1 mlrd. Lt – iki 62,1 mlrd. Lt, tačiau ši augimą iš esmės nulėmė išaugęs AB Šiaulių banko turtas (perėmus dalį AB Ūkio banko turto).

Apskritai, analizuojant komercinių bankų koncentraciją, reikėtų pasakyti, jog rinką valdo trys didžiausi komerciniai bankai, kurie 2013 m. užimė beveik 90 proc. rinkos. Tai AB SEB bankas, „SWEDBANK“ AB ir AB DNB bankas. AB Šiaulių bankas post – merged laikotarpiu užima ketvirtą vietą.

Kalbant apie Banko užimamą turto rinkos dalį, reikėtų pastebėti, jog didžiausias šuolis Banke įvyko, po AB

Ūkio banko perėmimo. Iš karto po susijungimo Bankas užėmė 9 proc. rinkos. Tačiau vertėtų atkreipti dėmesį, kad turtas turi tendenciją mažėti, nes dalį turto Bankas parduoda. Kaip žinoma opcionai neįvyko, todėl perimtas turtas iš AB Ūkio banko nusėdo kaip turtas Banko balanse, kuris pardavinėjamas. Taigi, kokia tikroji Banko padėtis rinkoje kol kas neaiški, vis dar vyrauja neapibrėžtumas, kol neįvykdyta pilna integracija.

Išvados

Atliktas tyrimas leidžia teigti, jog šalies komercinių bankų rinka yra itin koncentruota. Du šalies komerciniai bankai, tokie kaip AB SEB ir AB DnB valdo beveik 45 proc., trys likusieji beveik 55 proc. rinkos. Reikėtų pažymėti, jog po susijungimo AB Šiaulių bankas užima ketvirtą vietą ir pasiekė lyderių pozicijas Bankui sėkmingai veiklai papildomai reikia apie 7 mlrd. Lt vertės aktyvų. Reikėtų paminėti, jog Banke vis dar nėra įvykdyta pilna perimto portfelio integracija, todėl ateityje rinkos pozicijos gali ir susilpnėti, tačiau panašu, kad jau turimos pozicijos Bankas nebepraras.

Literatūra

Atemnkeng, J. T. ir Nzongang, J. (2006). *Market Structure and Profitability Performance in the Banking Industry of CFA Countries: The Case of Commercial Banks in Cameroon*. Journal of Sustainable Development in Africa, Vol. 8, No. 2. [žiūrėta 2014.02.01]. Prieiga per

- internetą: http://www.jsdafrica.com/Jsda/Summer_2006/PDF/ARC_MarketStructureProfitabilityPerformance.pdf
- Al-Muharrami, S. ir K. Matthews, K. (2009). *Market Power versus Efficient-Structure in Arab GCC Banking*. Cardiff Business School Working Paper Series, No. E2009/7. [žiūrėta 2014.01.13]. Prieiga per internetą: http://business.cardiff.ac.uk/sites/default/files/E2009_7.pdf
- Ambrasas, T. (2014). *Banko bankroto ypatumai*, p. 2. [žiūrėta 2014-02-03]. Prieiga per internetą: www.mruni.eu/mru_lt_dokumentai/katedros/verslo.../T.A.mbrasas.doc
- Ayorinde, O. A. Rahman, O. A. (2013). *Post-Merger Performance of Selected Nigerian Deposit Money Banks-An Econometric Perspective*. International Journal of Management Sciences and Business Research, No. 2, p. 49 – 57.
- Altunbas, Y., Ibanez, D. M. (2004). *Mergers and acquisitions and bank performance in Europe: the role of strategic similarities*. Working Paper Series, No. 398, p. 5 - 26. [žiūrėta 2014-02-03]. Prieiga per internetą: <http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpwps/ecbwp398.pdf>
- Balkevičius, A. (2012). *Finansų sektoriaus raidos įtaka plėtrai*. Business systems and economics, No. 2, p. 84.
- Beck, T., Kunt, A. D., Levine, R. (2007). *Bank concentration and fragility*. National Bureau of Economic Research, ISBN: 0-226-09285-2, p. 193.
- Ben – Zekry, B. (2007). *Concentration in banking industry*. p. 4. [žiūrėta 2014.01.03]. Prieiga per internetą: <http://are.berkeley.edu/~sberto/Banks07.pdf>
- Cerutti, E., Claessens, C., McGuire, P. (2011). *Systemic Risks in Global Banking: What Available Data can tell us and What More Data are Needed?* IMF Working paper, No. WP/11/22, p. 3 – 9.
- Deltuvaitė, V. (2009). *Koncentracijos įtakos komercinių bankų sistemai tyrimas*. Ekonomika ir vadyba, Nr. 14, p. 158.
- Hagendroff, J., Nietto, M. J., Wall, L.D. (2012). *The Safety and Soundness Effects of Bank M&A in the EU*, p. 2 – 8. [žiūrėta 2013-03-03]. Prieiga per internetą: <http://www.frbatlanta.org/documents/pubs/wp/wp1213.pdf>
- Hendricks, D., Kambhu, J., Mosser, P. (2007). *Systemic Risk and The Financial System*. Background Paper, No. 11, p. 65 – 80.
- Martinaitytė, E., Keleras, A., Katkus, V., Nausėda, G. (2009). *Finansų sektoriaus plėtotės strategija*. [interaktyvus] [žiūrėta 2012.01.10]. Prieiga per internetą: <https://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:mdmZaroX0IJ:www.ukmin.lt/uploads/documents/Valstybes%2520ilgalikes%2520strategijos/LT%2520Ukio%2520strategija/sektorines%2520strategijos/4.%2520finansu%2520sek>
- toriaus%2520pletotes%2520strategija.doc+&hl=lt&gl=lt&pid=bl&srcid=ADGEEsILdQkNRctNl39Q6KRXGvrqSpWN OdllwxS0ea3miYrgf2wnKdI8LSPaEFpXUU25YacZkZijrht o5NWjuGeV77Tho44_dOUnyIJXm0qiB6nTpFp5Dgp61Pp A2jZlxRkQXsEXFEv&sig=AHIEtbSOP5lKxtkUzIVuBLnv F7cthtwRfA>
- Meltzer, A. H. (2009). *A History of the Federal Reserve*, Vol. II, book one.
- Melaschenko, P., Reynolds, N. (2013). *International banking and financial market developments*. Bis Quartely Review, No. July, p. 6 – 7.
- Nausėda, G., Tauraitė, V. (2010). *Komercinių bankų sistema: dar ne kilimas, bet ir ne krizė*. Lietuvos makroekonomikos apžvalga, Nr. 40, p. 17.
- Novickytė, L. (2010). *Bankų konsolidacijos procesas ir įtaka finansų stabilumui*. Verslas XXI amžiuje, Vol. 2, No. 2, p. 62 – 64.
- Pana, E., Park, J., Query, T. (2009). *The impact of mergers on liquidity creation*. Journal of Risk Management in Financial Institutions, No. July, p. 2 – 23.
- Ramonas, K. (2002). *Komerciniai bankai ir jų priežiūros raida Lietuvoje*. Pinigų studijos, Nr. 3, p. 5 – 6.
- Said, R. M., Nor, F. M. Low, S. W., Rahman, A. A. (2008). *The efficiency effects of mergers and acquisitions in Malaysian Banking Institutions*. Asian Journal of Business and Accounting, No. 1(1), p. 58.
- Tushaj, A. (2010). *Market concentration in the banking sector: Evidence from Albania*. Working Paper, No. 73, p. 2 – 4.

COMMERCIAL BANKING ACTIVITY CONCENTRATION

Summary

The study shows that the commercial banking market is highly concentrated. Two of the country's commercial banks such as joint – stock companies SEB and DnB owns almost 45 per cent. the three remaining almost 55 percent market. It should be noted that after the merger, joint – stock Siauliai Bank ranks fourth. If joint stock company Siauliai Bank would like to achieve leading position and achieve a successful operation in bank needs addition ~ 7 billion Lt value asset. It should be noted that the joint – stock company Siauliai Bank is still not met the full integration of the portfolio taken over, and the future market position may be weakened, but it seems to have held the position on.

KEY WORDS: commercial bank concentration, bank mergers, commercial banking union, CRD IV, Basel III

Angelė Lileikienė. Socialinių mokslų daktarė, Šiaulių universiteto Ekonomikos katedros docentė. Mokslinių tyrimų kryptis : finansų sistemos tvarumo, bankų aktyvų ir pasyvų valdymo, įmonių veiklos efektyvumo problemos. Adresas: Šiauliai, Architektų 1. el. pastas: angele.lileikiene@ltv.lt

Aušra Kovalčik. Šiaulių universitetas, Ekonomikos magistrė. Tyrimų kryptis: bankininkystės problemos. Adresas: Šiauliai, Architektų 1. el. pastas: a.kovalcik@sb.lt